

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZASTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Razred 20 (3)

Izdan 1. januara 1933.

PATENTNI SPIS ŠT. 9426

Fa. Fried. Krupp Aktiengesellschaft, Essen a. R., Nemčija.

Oprožna vlečna in udarna priprava za železniška vozila.

Prijava z dne 30. oktobra 1931.

Velja od 1. februarja 1932.

Zahtevana prvenstvena pravica z dne 5. januarja 1931. (Nemčija).

Izum se nanaša na take oprožne vlečne in udarne priprave za železniška vozila z dvema napram sebi gibljivima, potom peresa medseboj zvezanima vlečnima in udarnima drogovama, katera sta z nadaljnimi peresi zvezana z okvirom vozila. Izum ima namen pri takih vlečnih in udarnih pripravah razporediti peresa tako, da se njihova delazmožnost pri enostranskih obremenitvah kar najbolj izkoristi.

Na risbi kaže:

sl. 1 eno izvedbeno obliko predmeta izuma v podolžnem preseku,

sl. 2 pripravo glasom sl. 1 pri enostranski tlačni obremenitvi priprave,

sl. 3 isto pri enostranski vlečni obremenitvi priprave in

sl. 4 en del drugega izvedbenega primera, ki v splošnem odgovarja onemu glasom sl. 1.

Priprava glasom sl. 1 do 3 poseduje dva vlečna in udarna drogova A in B, katera sta premakljivo vlečajena v ležajih c^1 , ki so fiksno zvezani z nosilci C okvira vozila. Na koncih drogov A in B, ki molijo iz vozila, so pritrjene sklopke s srednjim odbijačem. Drog A poseduje dva z njim togo zvezana ojačena dela a^1 in a^2 , ob kateri se more upirati po ena plošča D oz. D^1 . Med ploščama D in D^1 je nameščeno pero E, katero skuša držati plošči D in D^1 v dotiku z ojačenima deloma a^1 in a^2 in z odbojnimi železi c^2 in c^3 , zvezanimi fiksno z nosilci C. Drog B poseduje razven ojačenega dela b^4 še dve ojačeni b^1 in b^2 , ki odgovarjata ojačenjem a^1 in a^2 droga

A in med katerima sta nameščeni plošči F in F^1 ter pero G. V poti plošč F in F^1 so na nosilcih C predvideni odbijači c^4 in c^5 . Na prostem koncu droga A je navijačena stročnica H, katera ima dve izvrtini h^1 in h^2 različnega premera. Drog B prijemlje v stročnico H in je uvijačen v glavi b^3 , katera je vodena v izvrtini h^2 . Stročnica H poseduje stransko (ne predočeno) okno, katero omogoča namestitev glave b^3 v izvrtini h^2 . V izvrtini h^1 stročnice H je slednjič vodena še stročnica K, katera je na drogu B premakljivo naležajena. Med stročnico H in odbijačem b^2 droga B sta na slednjem premakljivo nameščeni dve plošči M in M^1 med katerima se nahaja zelo močno pero N. Skozi izvrtine osnovne prirobnice stročnice H in plošč M in M^1 so potegnjeni z razgibom distančni svorniki O. V poti plošč M in M^1 so slednjič nameščeni še odbijači c^6 in c^7 , kateri čvrsto sedijo na nosilcih C. V stanju mirovanja zavzemajo vsi deli položaj, razviden iz sl. 1. Pri tem je razporeditev taka, da so razdalje levih čelnih ploskev ojačenih delov a^2 in b^1 kakor tudi desne čelne ploskve dela b^4 v sl. 1 od pripadajočih ležajev c^1 večje kakor razdalja proste čelne ploskve glave b^3 od dna stročnice H.

Ako vozilo samo zadene na primer pri ranžiranju s sklopko, sedečo na drogu A, ob odbojnik, tedaj se drog A premakne v smeri puščice x v sl. 2. Ojačeni del a^1 droga A vzame tedaj s seboj ploščo D in stisne pero E, ker je plošča D^1 vsled odbijačev c^2 ovirana na gibanju v smislu puščice x. Istočasno potiska tudi stročni-

ca H ploščo M^1 pred seboj in stisne pero N katerega ploščo M držijo odbijači c^6 v njeni legi. Obe paralelno sklopljeni peresi E in N dovedeta potem vozilo v mirovanje.

Ako se zadene skupina vozov ob odbojnik ali stoječ vlak, tedaj se drogovi A kakor tudi drogovi B v smeri vožnje sprednjih vozov obremenijo na udar. Plošče D in F potem stisnejo peresa E in G; istočasno tudi potiskata ojačeni del b^2 in stročnica H predseboj plošči M in M^1 , tako da se stisne tudi pero N. Pri tem se gibljeta plošči M in M^1 proti sebi, tako da stopita izven dotika z odbijači c^6 in c^7 . To ima za posledico, da se odpor peresa N ne prenese na okvir vozila.

Ako se obremeni na vlek samo drog A v smislu puščice y v sl. 3, tedaj vzame njegov ojačeni del a^2 s seboj ploščo D^1 in stisne pero E; istočasno premika tudi stročnica H s pomočjo svornikov O ploščo N v smislu puščice y in stisne pero N. Ako se obremeni na vlek samo drog B, tedaj učinkuje njegov ojačeni del b^2 s posredovanjem plošče F^1 na pero G, medtem ko glava b^3 s posredovanjem stročnice K pritiska na ploščo M^1 in s tem na pero N.

Pri istočasnem vlečnem učinkovanju na drogova A in B se najprej stisneta peresi E in G, istočasno pa stročnica H giblje s pomočjo svornikov O ploščo M proti plošči M^1 in stročnica K ploščo M^1 proti plošči M, tako da tudi v tem slučaju ostane odpor peresa N brez vpliva na okvir vozila.

Izum dopušča v nasprotnju z dosedaj znanimi razporedbami, da se more pri močnih enostranskih obremenitvah priprave izkoristiti celokupna delazmožnost peresa E in N ali G in N.

Izvedbeni primer glasom sl. 4 se razlikuje od ravnokar opisanega samo v tem, da se odbijači P in Q, ki odgovarjajo odbijačem c^6 in c^7 prvega izvedbenega primera, v stanju mirovanja (sl. 4) ne prilegajo ob plošči R in R^1 peresa S. V tem slučaju pa

morata peresoma E in G prvega izvedbenega primera odgovarjajoči peresi imeti večji dvig kakor pero S in razdalja vsakega izmed odbijačev P in Q od pripadajoče plošče R in R^1 se svrhi primerno voli enaka razliki med največjo potjo drogov in razmakom med obema drogoma.

V ostalem odgovarja način delovanja onemu pri prvem izvedbenem primeru, pri čemer pa ima ta razporedba napram prvi to prednost, da se more dvig pred peresom S nameščenih peres voliti večji kakor dvig peresa S, ki je po sebi v izogib nepotrebno velikega podaljšanja oz. skrajšanja vlaka vsled vlečnih in udarnih učinkov omejen.

Patentni zahtevi:

1. Oprožna vlečna in udarna priprava za železniška vozila z dvema napram sebi gibljivima, potom peresa medseboj zvezanima vlečnima in udarnima drogovoma, katera sta z nadaljnimi peresi zvezana z okvirom vozila, označena s tem, da so v poti protiležajev (M, M^1 ali R, R^1) za peresi (N ali S), ki sta vključeni med vlečna in udarna drogova (A, B), razporejeni odbijači (c^6 , c^7 ali P, Q), kateri pri enostranski obremenitvi priprave prenašajo odpor peresa na okvir (C) vozila.

2. Priprava po zahtevu 1, označena s tem, da se obe plošči (M, M^1) peresa (N) v stanju mirovanja prilegata ob odbijače (c^6 , c^7), predvidene v njuni poti.

3. Priprava po zahtevu 1, označena s tem, da je ena (M) izmed plošč (M, M^1) potom distančnih svornikov (O) v zvezi z enim (A) izmed vlečnih drogov (A, B) in da je druga (M^1) izmed plošč potom vmesnega komada (K) v zvezi z drugim drogom (B).

4. Priprava po zahtevu 1, označena s tem, da ima vsak izmed odbijačev (P in Q), nameščenih v poti plošč (R, R^1), v stanju mirovanja priprave od pripadajočega protiležaja razdaljo, ki je enaka razliki med največjo potjo enega droga in razmakom med obema drogovoma.

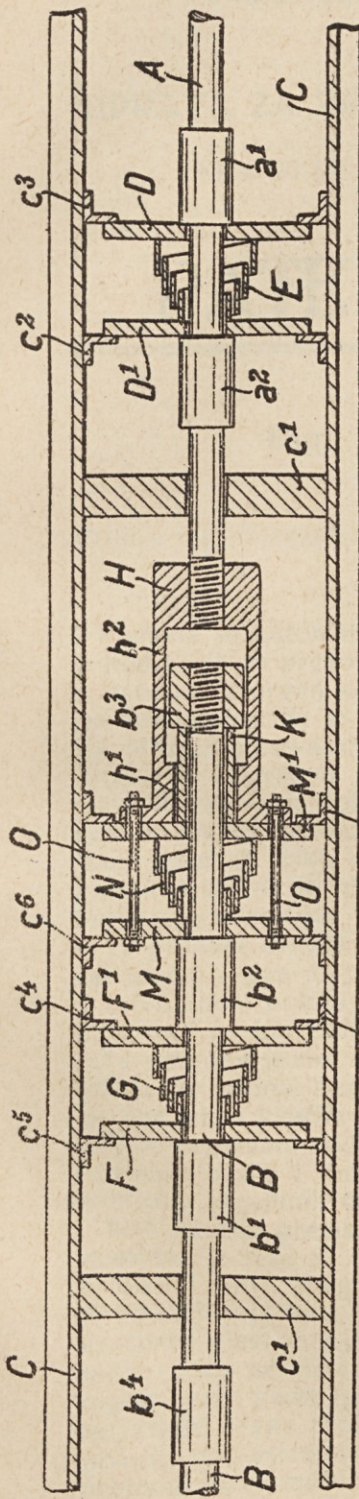

Fig. 1.

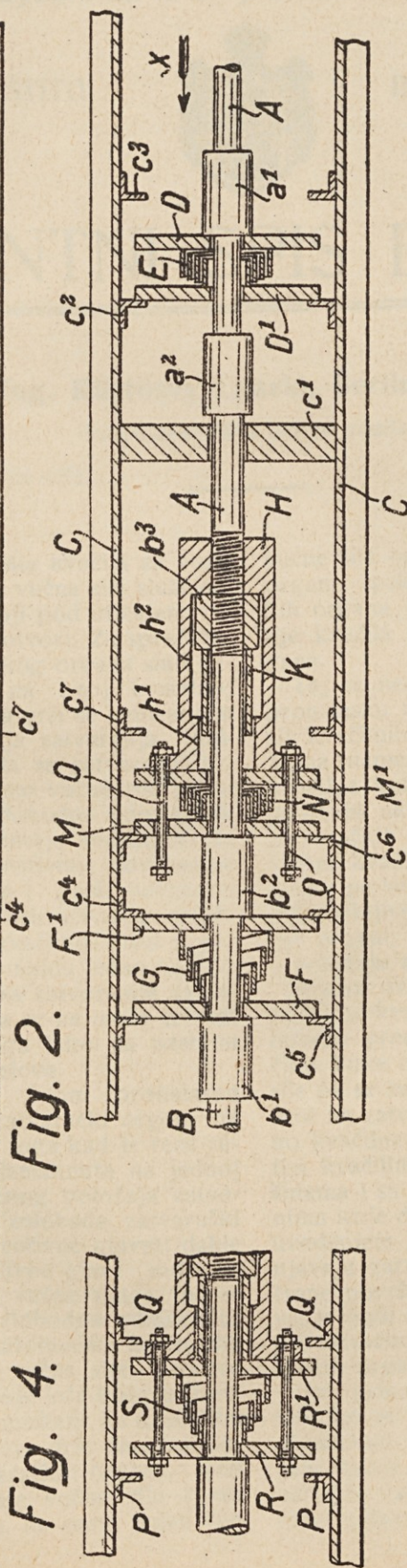

Fig. 2.

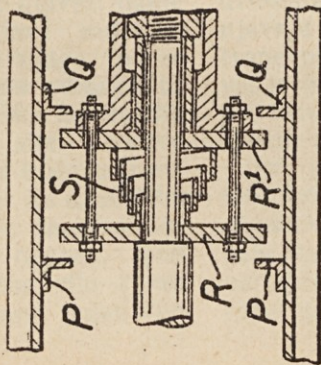

Fig. 4.

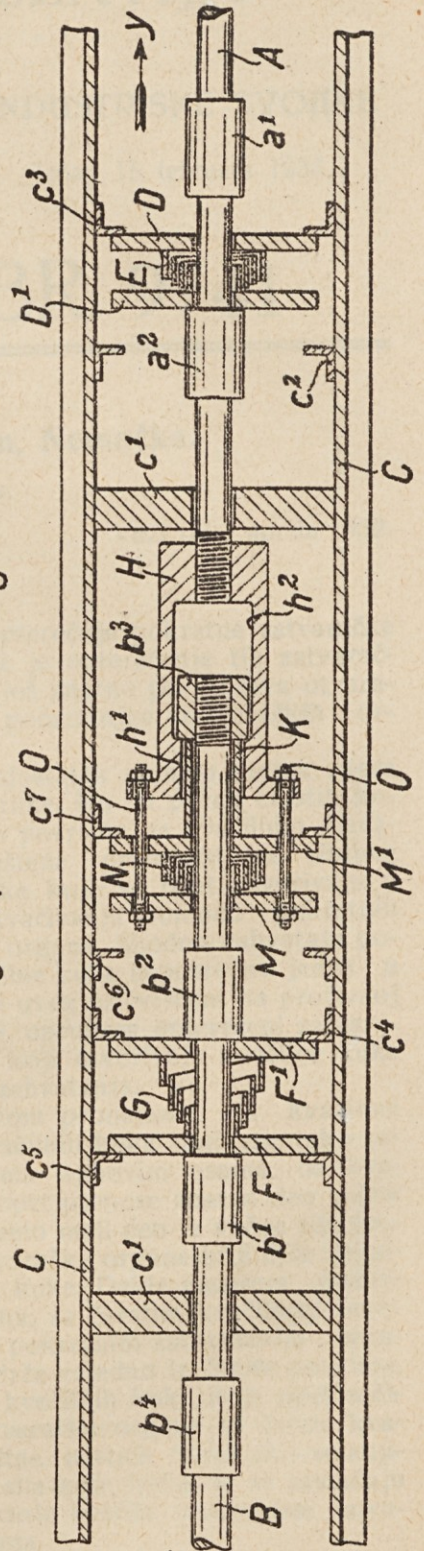

Fig. 3.

